

Eiwit benutten uit weidegras

Het voeren van plantenextracten tijdens de weideperiode vergroot de stikstofefficiëntie, zo stelt De Heus Voeders. In een praktijkproef daalde het ureumgehalte met 2 punten en steeg het eiwitpercentage met 0,06 procent. De melkgift steeg met 0,4 kg per koe per dag.

TEKST JAAP VAN DER KNAAP

Als eiwit de duurste component is in een melkveerantsoen, waarom lukt het dan niet om de beschikbaarheid van eiwit uit vers gras beter te benutten? Deze vraag was de aanleiding voor De Heus Voeders om de eiwit-efficiëntie in het weideseizoen te onderzoeken. 'De afgelopen jaren is de fosforefficiëntie met 5 procent toegenomen, maar de stikstofefficiëntie niet', zo schetst René Knook, productmanager rundvee bij De Heus. 'En juist nu wordt met de eis van 65 procent eiwit van eigen land de benutting van eiwit steeds belangrijker.' 'Vers gras bevat tussen de 22 en 31 procent ruw eiwit per kilogram droge stof', zo vult zijn collega Dirk Schimmel hem aan. 'Wanneer het rantsoen voor een belangrijk deel uit vers gras bestaat, lukt het echt niet om met een paar kilo maismeel per koe per dag het totale rantsoen richting de meer optimale 16 tot 17 procent ruw eiwit te krijgen. En het eiwitaanbod aanpassen is lastig, omdat een groot aandeel vers gras nu eenmaal zorgt voor veel onbestendig eiwit.' Schimmel legt uit dat een overschot aan eiwit afgebroken wordt in de pens tot ammoniak en als de verliespost ureum via urine en melk het lichaam verlaat.

Rantsoenen met meer dan 1000 oeb

De Heus onderzocht daarom in welke mate plantenextracten, waaronder etherische oliën, saponinen en tanninen, een rol kunnen spelen bij het optimaliseren van een grasrantsoen. Na een literatuurstudie volgde een praktijkproef in de nazomer van 2018 bij elf weidebedrijven met in totaal 1350 koeien. 'Herfstgras bevat veel onbestendig eiwit en dat zorgt voor hogere ureumgetallen. Grasanalyses wezen uit dat op sommige bedrijven het totale rantsoen wel meer dan 1000 oeb bezat', zo verduidelijkt Schimmel het overaanbod van onbestendig eiwit.

Het voeren van de plantenextracten zorgt er volgens hem voor dat er in de pens minder onbestendig eiwit wordt omgezet in ammoniak en dat het bacterieleven wordt geactiveerd om meer van het gunstige microbiële (melk)eiwit te produceren. 'In een versgrasrantsoen is er vaak een te grote eiwitafbraak ten opzichte van de beschikbare energie. De plantenextracten zorgen er juist voor dat de pensmicroben productiever zijn en er meer propionzuur wordt gevormd in de pens. Daardoor stijgt het aanbod van glucose en dat werkt positief op de melk- en eiwitproductie.'

Op de praktijkbedrijven met een hoog aandeel vers gras in het rantsoen lag het ureumgetal gemiddeld twee punten lager dan bij de referentiebedrijven. De melkproductie lag 0,4 kilo hoger en het eiwitpercentage steeg met 0,06 procent. 'Dat resulteerde in een stijging van 31 gram eiwit, 14 gram vet en 25 gram lactose per koe per dag, goed voor 24 cent per koe per dag', becijferde Schimmel. 'Het ureumgetal schommelde tussen de 23 en 27. Dat is op weidebedrijven met ongeveer 10 kilogram droge stof uit weidegras in de nazomer erg laag.'

Met de gunstige cijfers van de praktijkproef als bewijs gaat De Heus vanaf dit voorjaar een speciale weidebrok aanbieden met de plantenextracten. Ook is RE-Cycle, zoals De Heus het product noemt, als toevoeging in aanvullende meelmengsels te krijgen. De 10 gram van het product per koe in een rantsoen waarin minimaal 6 kilo weidegras zit, kost ongeveer 6 cent per koe per dag. 'Maar minstens zo belangrijk is dat het eiwit dat er is, beter benut wordt', besluit Knook. 'Dat is beter voor de koe en voor het milieu, dankzij een efficiëntere stikstofkringloop. En omdat er minder eiwit hoeft te worden aangevoerd, is het ook beter voor de veehouder.' |

